

RAN-2408000603030006
S.Y.B.Com. (NCF-NEP) (Sem.-III) Examination March - 2026
Banking Law and Practice P. I. (MDC-Paper - I)
[Total Marks: 50

સૂચના : / Instructions (1) ઉપરોક્ત દર્શાવેલ વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી. Fill up strictly the above details on your answer book	Seat No.: Student's Signature
---	--

- પ્ર.1. નીચેના પ્રશ્નોનો ટુંકમાં જવાબ આપો (ગમે તે પાંચ) (10)**
- ટાંચનો હુકમ એટલે શું?
 - પેમેન્ટ વોલેટ એટલે શું?
 - ક્યા સંજોગોમાં બેન્કર ગ્રાહકનું ખાતું બંધ કરી શકે છે?
 - ક્રિઓસ્ક બેન્કિંગની ઉપયોગીતા જણાવો.
 - બિઝનેસ સંવાદતાતા સમજાવો.
 - NACH નું પૂરું નામ જણાવો.
 - ડિજિટલ બેન્કિંગ ના બે ફાયદા જણાવો.
- પ્ર.2. નેશનલ પેમેન્ટ કોર્પોરેશન ઓફ ઈન્ડિયા અને યુનીફાઈ પેમેન્ટ ઈન્ટરફેસની ચર્ચા કરો. (14)**
- અથવા**
- અ. નાણાકિય સમાવેશમાં બિઝનેસ ફેસિલિટેટર અને બિઝનેસ સંવાદતાતાનું મોડેલ સમજાવો (7)
- બ. સમજાવો : NEFT અને RTGS (7)
- પ્ર.3. ચેક્સ્ટોપ પેમેન્ટ એટલે શું અને તેની ચૂકવણી રોકવા માટે અનુસરવાના પગલાં અને તેને દૂર કરવાના કારણો વર્ણવો. (14)**
- અથવા**
- અ. પોઈન્ટ ઓફ સેલના પ્રકાર સમજાવો (7)
- બ. ગ્રાહકના ખાતાની ગુપ્તતા જાળવવાની બેંકરની ફરજની મર્યાદાઓ સમજાવો. (7)
- પ્ર.4. અ. ટુંક નોંધ લખો (ગમે તે એક) (6)**
- ચેકનો અયોગ્ય નકાર
 - ભારતમાં ડિજિટલ બેન્કિંગના પડકારો
 - બેન્કર લિયન

બ. નીચેના સંજોગોમાં બેન્કર તરીકે તમે શું કરશો?

6

1. એક વ્યક્તિની ગીરવે મૂકેલી મિલકત બેંક દ્વારા ટાંચમાં લેવામાં આવેલી છે. તો ગ્રાહક બેંકમાં તપાસ માટે આવે છે. આ સંજોગોમાં તમે બેન્કર તરીકે શું આગળ માર્ગદર્શન આપશો?
2. ગ્રાહકોને ડિજિટલ બેન્કિંગથી થતા સાયબર ફ્રોડ અટકાવવા તમે બેન્કર તરીકે શું કરશો?

ENGLISH VERSION

Q.1. Answer the following questions in short. (Any Five) (10)

- (1) What is garnishee order?
- (2) What is a Payment Wallet?
- (3) Under which circumstances a banker can close the account of a customer.
- (4) State the uses of Kiosk Banking.
- (5) Explain Business Correspondents.
- (6) Full form of NACH.
- (7) State the two advantages of digital banking.

Q.2. Discuss National Payment Corporation of India and Unified Payment Interface. (14)

OR

- (A) Explain the model of Business Correspondent and Business Facilitator in Financial Inclusion (7)
- (B) Explain: NEFT. and R.T.G.S. (7)

Q.3. What is cheque stop payment? Describe the steps to be followed to stop its payment and reasons to issue a stop payment. (14)

OR

- (A) Explain the types of point of Sale (7)
- (B) Explain the limitations of a banker's duty to maintain the secrecy of customer accounts. (7)

Q.4.(A) Write short notes (Any One) (6)

- (1) Wrongful dishonour of cheque
- (2) Challenges of digital banking in India
- (3) Bankers lien

(B) What would you as a banker do in the following circumstances? (6)

- (1) If a bank gives garnishee orders to the customer's regarding mortgage property in such a case the customer comes to the bank for investigation. In this situation, what further guidance will you give as a banker?
- (2) What will you do as a banker to prevent cyber fraud through digital banking to the customers?